

DR. MEGYESI TIBOR EGYÉNI ÜGYVÉD

4026 Debrecen, Darabos u. 37.

Tel.: (20) 2142404,

e-mail: drmegyesitibor@gmail.com

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		BÍRÓSÁGI ÜGYSZÁM: Szentendrei
A SZENTENDREI JÁRÁSBÍRÓSÁG ÚJTÁN		Járásbíróság előtti 8.P.20.633/2016/17;
AZ		Budapest Környéki Törvényszék előtti
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG RÉSZÉRE		10.Pf.20.050/2019/8. eljárások
Érkezett:	2019 AUG 08.	
Példány:	3	Kezelőiroda:
Melléklet:	3X3+8 db	du
		Érk.: 2019. máj. 16.
		Érk. módja: postán / gyűjtőládába / @ / személyesen / faxon / e-mail-en
		Példány:..... Melléklet:..... Aláírás:.....
		Ügyszám: 20.633/2017.

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírott Dr. Megyesi Tibor egyéni ügyvéd

által képviselt a

) felperesnek

alperes ellen a fenti ügyszámon folyamatban volt perében a Budapest Környéki Törvényszék előtt született 10.Pf.20.050/2019/8. számú ítélet ellen a felperes képviseletében eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § szakasza alapján az alábbi

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Budapest Környéki Törvényszék 10.Pf.20.050/2019/8. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel az ellenétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével és a 15. cikk (4) bekezdésével az alábbi indokok alapján. A sérelmezett bírói döntés azért sérti az indítványozó jogait, mert az ítélet alapján az indítványozót megfosztotta törvényben biztosított jogos igényének az érvényesítésétől. Előadom, hogy a fenti jogerős bírói döntést felperes 2019. május 16-án vette kézhez, így a jelen alkotmányjogi panasz a jogszabályban előírt 60 napos határidőn belül került benyújtásra.

A jelen panasszal támadott ítélet (továbbiakban Ítélet) sérti a jogállamiságot mint az alaptörvényben lefektetett alkotmányos jogot, akképpen, hogy az ítélet az érdemi döntését a vizsgált és elbírált tényállás idején hatályban lévő 19/2009 (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban Get. Vhr.) 1. sz. melléklete (a továbbiakban Gesz.) 47. § (2) bekezdés (új számozás szerint 18. 5. pontjának) alkalmazására alapította, amely jogszabály objektíve végrehajthatatlan, alkalmazhatatlan, annak tárgyi hatálya nem terjedt ki a felperesnek a perbe vitt igényére. Az ítélet sérti továbbá a jogszabályi hierarchiára vonatkozó alaptörvényi előírást, akképpen, hogy törvényi rendelkezésekkel ellentétesen alkalmazott kormányrendeletet. A Budapest Környéki Törvényszék (továbbiakban Törvényszék) tehát

DR. MEGYESI TIBOR EGYÉNI ÜGYVÉD

4026 Debrecen, Darabos u. 37.

Tel.: (20) 2142404,

e-mail: drmegyesitibor@gmail.com

nem vette figyelembe, hogy ezen rendelkezés egyéb jogi környezet biztosítása és önmagában a fogyasztásmérők forgalomba hozatalának jogi előírásai miatt alkalmazhatatlan a Törvényszék által elvárt módon, annak tárgyi hatálya nem terjedt ki a felperes perbe vitt keresetére, az ítéleti tényállásra. A Törvényszék figyelmen kívül hagyta továbbá, hogy az Ítélet szerinti jogértelmezése ellentétes az Alaptörvény azon előírásával, hogy kormányrendelet törvénnyel nem lehet ellentétes, mely rendelkezést a Törvényszéknek az Alaptörvény 28. cikke alapján figyelembe kellett volna vennie, ahogyan azt sem, hogy a régi polgári törvénykönyv (1959. évi IV. tv.) 205. § (3) bekezdésében, és a 277. § (4)-(5) bekezdéseiben foglalt általános szabály alkalmazását a mérésügyi törvény (1991. évi XLV. tv.) 13. § (3) bekezdésében foglalt speciális szabály alkalmazása megelőzi, azt lerontja (Lex specialis derogat legi generali). Az Ítélet végül megsértette az Alaptörvény XXVIII. (1) bek.-ét azáltal, hogy a felperesnek a polgári eljárási törvényben rögzített garanciális jogait megsértette, így pedig a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát megsértette. A Törvényszék olyan tény bizonyítását várta el az indítványozótól, mely tény bizonyítottságát törvény vélemezte, mely szintén a jogállamiságot (B) cikk (1) bekezdés) és a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti (XXVIII. cikk (1) bek.).

***B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.
15. cikk (4) A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.***

28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

I. TÉNYÁLLÁS

Felperes és alperes közötti földgázelosztási jogviszony áll fenn, mely jogviszony lényege, hogy az alperes által vásárolt földgázt a felperes tulajdonában (üzemeltetésében) lévő földgázelosztó rendszeren (vezetékek, mérők, nyomásszabályozók... stb) keresztül vételezi, melynek mértékét a felperes tulajdonában, de az alperes felelős őrzésében lévő fogyasztásmérőn keresztül méri a felperes, s ezen mérés szolgál alapul az alperes és a földgázkereskedője közötti pénzügyi elszámolásnak.

A perbeli mérő felszerelése 2009. szeptember 07-én történt, kötelező hitelesítése a Gyártó részéről pedig 2009. augusztus 17-25 között a történt. A felszerelési munkautalvány tartalmazta a fogyasztásmérő főbb adatait (gyári számát, teljesítményét, mérőállását, gyártási évét, típusát). Felperes mérőhelyi ellenőrzést tartott az alperesnél 2015. április 22-én, s az ellenőrzés eredményeként megállapította, hogy szabálytalan vételezés gyanúja miatt a fogyasztásmérőt hitelesítő hitelesítési bélyegző (továbbiakban plomba) szakértői vizsgálatra szükséges, tekintettel arra, hogy a plomba nem tűnt eredetinek. Ezt követően a Gesz. 18.6. pontja előírásainak eleget téve a felperes szakértői vizsgálatot rendelt meg, mely vizsgálat eredménye szerint a mérő alkalmassá vált a méretlen vételezésre, így a szabálytalan vételezésre

törvényi tényállása megvalósult. Erre tekintettel a felperes az üzletszabályzata szerint 540.000.- Ft. kötbért szabott ki az alperessel szemben melyet az alperes nem fizetett meg.

Felperes fizetési meghagyásos eljárást indított, mely eljárás **dr. Angyal Gabriella közjegyző** előtt volt folyamatban **11017/Ü/30578/2017. számon**. A fizetési meghagyás ellen az alperes ellentmondással élt így a Közjegyző Úr 5. szám alatt perré alakulást megállapító végzést hozott. Az első fokú bírósági eljárás a **Szentendrei Járásbíróság** előtt indult **8.P.20.633/2017.** lajstromszám alatt. Az eljárásban az alperes a peren kívüli szakértő szakmai megállapításait is vitatta, ezen kívül védekezése arra irányult, hogy a mérő állapotáért nem ő, hanem a felperes, illetve az alkalmazottai a felelősek, illetőleg védekezése szerint a mérő ha nem hiteles, akkor az már ilyen állapotban került felszerelésre, s a Gesz 18.5 pontjára hivatkozással kérte a kereset elutasítását. Az az első fokú bíróság akként osztotta ki a bizonyítási terhet, hogy az alperesnek kell bizonyítani, hogy a plomba a felszereléskor már nem volt hiteles.

Az első fokú bíróság az indítványozó keresetének helyt adott. Az első fokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, melyet követően a Törvényszék a fenti ítéletével az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó keresetét elutasította lényegében azon indokokra hivatkozással, hogy a felperes a Gesz. 18.5. pontjában foglaltaknak nem tett eleget. (Ítélet 6. oldal utolsó bek.). Az indokolás a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdésében foglalt törvényi vélelemre vonatkozóan már indokolást nem tartalmazott, a II. fokú ítélet **teljes mértékben mellőzi az indokolásában az indítványozónak a Mérésügyről szóló 1991. évi XLV. tv. 6. § (2) bek.-e és ugyanezen tv. 10. § (3) bek.-e és a 127/1991. (X.9.) Korm. r. 13. § (2) bek.-e és az 1952. évi Pp. 195. §-a a törvényi vélelemre vonatkozó azon érvelését, hogy a perbeli mérő tekintetében is az ellenkező bizonyításig 2019. december 31-ig úgy kell tekinteni, hogy a mérő hiteles, e tekintetben is tehát az első fokú bíróság a tisztességes eljárást biztosító alaptörvényi kötelezettséget megsértette, hiszen az indítványozó részletesen érvelt a mellett, hogy a plombák megsértése miatt a mérő a hitelességét elveszíti, így hiteles, joghatályos mérésre az már nem alkalmazható, mely nyilvánvalóan mérést befolyásoló hiba, hiszen a mérő adatai mérésre alkalmatlanok, azok elszámolásra nem használhatóak fel.**

II. JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

A perbeli mérőt tekintve kiemelendő, hogy annak adatai alapján történik meg a földgázkereskedő és a fogyasztó közötti pénzügyi elszámolás. A mérésügyről szóló **1991. évi XLV. tv. (továbbiakban mérésügyi törvény) 6. § (1) és (2) bekezdései** szerint, joghatással járó mérést (az előbbi elszámolás alapját képező mérés) csak hiteles mérővel lehet végezni:

6. § (1) Joghatással jár a mérés, ha annak eredménye az állampolgárok és/vagy jogi személyek jogát vagy jogi érdekeit érinti, különösen, ha a mérési eredményt mennyiség és/vagy minőség tanúsítására - a szolgáltatás és ellenszolgáltatás mértékének megállapítására - vagy hatósági ellenőrzésre és bizonyításra használják fel; továbbá az élet- és egészségvédelem, a környezetvédelem és a vagyonvédelem területén.

(2) Joghatással járó mérést a mérési feladat elvégzésére alkalmas hiteles mérőeszközzel vagy használati etalonnal ellenőrzött mérőeszközzel kell végezni.

A mérésügyi törvény részletezi, hogy a mérő hitelesnek minősül, amennyiben azt a mérésügyi hatóság hitelesítette.

6. § (3) a) *Hiteles az a mérőeszköz amelyet a mérésügyi szerv hitelesített*

Ugyanakkor a mérő a hitelességét elveszti, s ezzel egyidejűleg a joghatályos mérésre való alkalmasságát, amennyiben a plombát eltávolítják.

A 127/1991 (X. 09.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés b) pontja:

*A mérőeszköz **hitelesítése** - függetlenül attól, hogy a mérőeszközt használták-e vagy sem - **hatályát veszti**, ha a hitelesítési törvényes **tanúsító jelet eltávolították**, vagy megsérült, vagy a hitelesítési bizonyítványt megváltoztatták.*

A mérésügyi törvény 10. § (3) bekezdése és a 13. § (3) bekezdése értelmében a hitelesség fenn álltához törvényi vélelem fűződik amennyiben a hitelesítés ténye igazolt:

13. § (3) A hitelesített mérőeszközt - az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy annak nincs a mérési eredményt befolyásoló hibája.

10. § (3) A hitelesítés tényét a mérőeszközön elhelyezett törvényes tanúsító jel és/vagy hitelesítési bizonyítvány tanúsítja.

A perben hitelesítési bizonyítvány rendelkezésre állt, s ezen bizonyítvány tanúsítja a törvényes tanúsító jel, azaz a plomba elhelyezésének megtörténtét.

A felperes a pert szabálytalan vételezésből, azon belül méretlen vételezésből eredő kötbérvételezése érvényesítése céljából indította:

Gesz. 18.4. Szabálytalan vételezésnek minősül, ha a felhasználó:

b) a fogyasztásmérő berendezésen vagy mérési rendszeren elhelyezett plomba, vagy a mérőberendezés MEGRONGÁLÁSÁVAL a fogyasztásmérő berendezést méretlen gáz felhasználására alkalmassá teszi,

A Törvényszék a Gesz 47. § (2) bekezdésének teljesülését kívánta meg, mely azonban a fenti törvényi vélelem érvényesülését szűkíti, így azzal ellentétes:

*A plomba **sérülésére** az engedélyes csak abban az esetben hivatkozhat, ha azokat a felhasználó dokumentáltan, azonosítható módon, sérülésmentes állapotban vette át a földgázelosztótól. A plombák számára, azonosítójára és sérülésmentes külsejére vonatkozóan a felhasználót írásban tájékoztatni kell.*

III. JOGÁLLAMISÁG – TÁRGYI HATÁLY

AZ ÍTÉLET SÉRTI A B) CIKK (1) BEKEZDÉST.

Magyarország független, demokratikus jogállam

A jogállamiság megköveteli, hogy az állampolgárokkal szemben kizárólag érvényes és hatályos, az ítéleti tényállásra tekintettel tárgyi hatállyal rendelkező, továbbá végrehajtható

jogszabályokat alkalmazzanak és érvényesítsenek a jogalkalmazók, így a bíróságok is ilyen jogszabályokra alapítsák az ítéletüket.

A perbeli esetben a Törvényszék megkövetelte, hogy a felszerelés körülményeit, azaz a plombák átadását „dokumentáltan, azonosítható módon, sérülésmentes állapotban” (II. fokú Ítélet 8. oldal 3. bekezdés) a felperes a Gesz. Gesz 47. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően bizonyítsa, annak ellenére, hogy az csak akkor alkalmazható jelenleg is, ha a szolgáltató a plomba sérülésére hivatkozott volna:

Gesz 47. § (2) bekezdés, mely szerint: A plomba sérülésére az engedélyes csak abban az esetben hivatkozhat, ha azokat a felhasználó dokumentáltan, azonosítható módon, sérülésmentes állapotban vette át a földgázelosztótól. A plombák számára, azonosítójára és sérülésmentes külsejére vonatkozóan a felhasználót írásban tájékoztatni kell.

Indítványozó hangsúlyozza, hogy a perben nem a plomba SÉRÜLÉSÉRE hivatkozott (azaz, hogy a hiteles plomba megsérült), hanem arra, hogy a plomba tudatos MEGRONGÁLÁSÁVAL, HAMISRA CSERÉLÉSÉVEL a mérő méretlen vételezésre alkalmas állapotba került. E körben (pusztán álláspontunk megerősítéseként) hivatkozunk a Budapest Környéki Törvényszék 14.Pf.20.089/2017/6. számú ítéletére, mely kifejezetten kiemeli a kettő közötti különbséget.

A jogalkotó itt tudatosan más szavakat használt. A szabálytalan vételezés esetei között az egyes megvalósulási alakzatokban is eltérő szavakat használt.

18.4. Szabálytalan vételezésnek minősül, ha a felhasználó:

a) a fogyasztásmérő berendezésen vagy mérési rendszeren elhelyezett nyomóbélyegzővel lezárt zárópecsét vagy egyéb jogi zár (a továbbiakban együtt: plomba) sérülését a földgázkereskedőnek, vagy a földgázelosztónak a SÉRÜLÉS észlelését követő 2 munkanapon belül nem jelenti be,

b) a fogyasztásmérő berendezésen vagy mérési rendszeren elhelyezett plomba, vagy a mérőberendezés MEGRONGÁLÁSÁVAL a fogyasztásmérő berendezést méretlen gáz felhasználására alkalmassá teszi,

c) a fogyasztásmérő berendezés MEGRONGÁLÁSÁVAL méretlen gázt vételez,

A „sérülés” és a „megrongálás” szavaknak a jelentése egészen más. A sérülés főnév a megrongálás ige.

[A MAGYAR NYELV ÉRTELMEZŐ SZÓTÁRA, s I–VII.KÖTET SZERKESZTETTE: A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA NYELVTUDOMÁNYI INTÉZETE]:

Sérülés: Általában a (meg)sérül igével kifejezett történés, folyamat, az a tény, hogy vki, vmi megsérül

Rongál: tárgyas ige -t, -jon (Ismételt v. tartósabb tevékenységével) vminek épségét fokozatosan rontja, használhatóságát (folytonosan) csökkenti; vmit koptat, pusztít. Készakarva, szándékosan rongál vmit.

A sérülés tehát egy már meglévő állapot, amelyet ha észlel a fogyasztó, akkor be kell jelentenie (már ha tudta, hogy milyen volt az eredeti állapot, amelyről a szolgáltató ő

előzetesen tájékoztatta), Ehhez képest a rongálás egy tudatos és szándékos cselekvés, mely esetben a szándékosság miatt irreleváns, hogy a szolgáltató tájékoztatta-e a fogyasztót a sérülésmentes külsőről vagy sem.

Ugyanakkor megjegyzendő, hogy ezen sérülésmentes külsőről való tájékoztatás megfogalmazása is arra utal, hogy a jogalkotó itt a hiteles plomba megsérülésére (de a mérőben maradva) gondolt, hiszen a plomba hamisra cserélésre után a hamis plomba is lehet sérülésmentes, attól még hamis marad. Indítványozó azt hangsúlyozza, hogy a Gesz 47. § (2) bekezdés, illetve a Törvényszék által hivatkozott régi Ptk. 205. (3) bek.-e és 277. § (3)-(5) bek.-e a Törvényszék értelmezésében a jelen tényállásra nem alkalmazható.

1: Felperes nem a plomba sérült állapotára hivatkozott, hiszen az már nincs is meg, hanem arra, hogy az eredetit eltávolították és hamisra cserélték.

2: A Gesz 47. § (2) bekezdés sérülésmentes átadásról és sérülésmentes külsőről való tájékoztatásról szól, míg Indítványozó hiába adja meg ezt a tájékoztatást, hiszen a probléma abban áll, hogy a plomba hamis, bár sérülésmentes

3: Indítványozó a fogyasztót ténylegesen nem is tudja tájékoztatni a sérülésmentes külsőről:

- a) a hatóság/gyár a hiteles mintát nem adja ki
- b) az ítélet maga is tartalmazza, hogy szemrevételezéssel a plomba hitelessége nem állapítható meg, **főképp az nem, hogy elvágott és újra ragasztott**
- c) Ezen felül az Alaptörvény ellenes a Törvényszék ítélete azon okból kifolyólag is, hogy a Törvényszéki ítélet által a felperes részére előírtak teljesültek is, mégis elutasította a felperesi keresetet. Ugyanis a Törvényszék által a Gesz 47. § (2) bekezdésben foglalt követelmények nem voltak tárgyai a pernek:
 - Nem volt vitás, hogy a felszerelt plomba szemrevételezéssel sérülésmentes volt
 - Nem volt vitás a plombák darabszáma
 - Nem volt vitás a plombák azonosítója sem! A Hitelesítési bizonyítvány szerint B5/007. Más releváns adatot ezen felül nem tartalmaz a hitelesítési bizonyítvány. A perbeli mérőórát B5/009-es plombákkal szerelték, le, melyek hamisak voltak!!
 - Nem volt vitás a plombák szemrevételezéssel megállapítható sérülésmentessége sem, ugyanis a leszerelt plombák eredetiek voltak, csupán azokat elvágták, és visszahelyezték!! A sérülésmentesség tárgyi jellege arra utal, hogy fogyasztói tájékoztatásnak a sérülésmentességre kell kiterjednie és nem a meghamisítottságra, mely szabad szemel nem megállapítható!!

Mindezek alapján a Törvényszék valójában nem a kereseti kérelemről döntött (hamisra cserélték a plombákat és méretlenül vételeztek a gázmérőn), hanem a plombák sérülésmentes állapotáról. De még ez sem helytálló, mert a leszerelt meghamisított plombák is sérülésmentesek voltak. Így valójában teljesültek a Törvényszék által a felperesnek előírt bizonyítási teherben foglaltak, ennek ellenére iratellenesen döntött a Törvényszék, mely sérti 28. cikket, a XXIV cikk (1) és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos alapjogokat.

4: A Gesz 47. § (2) bekezdésében megfogalmazott követelményrendszer tehát nem alkalmazható, mert annak tárgyi hatálya nem terjed ki a jelen eljárással érintett tényállásra, illetve az egyébként sem teljesíthető a jelen perrel érintett problémát érintően (a felperes nem

rendelkezik a hiteles etalon plombákkal), így a jogállamisággal ellentétes egy olyan jogszabály alkalmazása, mely a jogalany által objektíve teljesíthetetlen.

5: A Gesz. 47. § (2) bekezdés mint rendeleti szintű jogszabály a mérésügyi törvénnyel ellentétes, így nem alkalmazható. E körben arra hivatkozunk, hogy a Gesz. (rendelet) ellentétes a mérésügyi törvénnyel, hiszen a mérésügyi törvény a hitelesség vélelmének beálltához a hitelesítés tényének igazolását követeli meg, míg a rendelet a hiteles felszerelés bizonyításához a sérülés mentes állapotról való tájékoztatást mint további követelményt követeli meg, azaz szűkíti a törvény érvényesülését.

A Gesz 47. § (2) bekezdése tehát a Gesz.18.4. b) és c) pontja szerinti szabálytalan vételezési szerződésszegés esetén nem irányadó, mely szerint

*Szabálytalan vételezésnek minősül, ha a felhasználó a gázmérőn vagy mérési rendszeren elhelyezett plomba, vagy a **mérőberendezés megrongálásával** a gázmérőt méretlen gáz felhasználására alkalmassá teszi, avagy a **fogyasztásmérő berendezés megrongálásával méretlen gázt vételez.***

A Gesz. 47. § (2) bekezdés azon esetre vonatkozhat, amikor a fogyasztó a **sérülésre** vonatkozó bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, hiszen ez esetben csak akkor teheti meg ezt a bejelentést, ha egyáltalán észlelhette a sérülést, azaz ha az aktuális állapotot összetudja hasonlítani az eredeti állapottal, más megfogalmazásban csak akkor lehet tudomása a sérült állapotról, ha előzőleg tájékoztatva lett a sérülésmentes állapotról. A sérülés jelen esetben nyilvánvalóan egy véletlen következménye, akár a fogyasztótól független körülmények folytán.

A jelen esetben azonban a felperes a **fogyasztásmérő tudatos megrongálására** (tehát nem csupán a plomba hamisra cserélésére) hivatkozik, mely beavatkozást a fogyasztó, vagy az ő felelősségi körébe eső harmadik személy tudatosan végzett a mérőn (**jelen esetben a plombát eltávolította, elvágta, majd visszarakasztotta**), s ez esetben **nem szükséges, hogy a beavatkozás idejében tudomással bírjon a sérülésmentes külsőről, hiszen alapvetően megállapítható, hogy a beavatkozása jogellenes.**

A jogalkotói akarat ezen többlet tájékoztatás körében arra vonatkozhatott, hogy a fogyasztótól csak úgy várható el a sérülés felismerése, és bejelentése, ha előzőleg tájékoztatva lett a sérülésmentes állapotról, ez azonban nem áll fenn amikor a fogyasztó, illetve a felelősségi körébe eső harmadik személy szándékosan, tudatosan megrongálja a plombát mérőt.

A jelen esetben az eredeti plomba nem megsérült, hanem azt tudatosan megrongálták, majd eltávolították, s ez esetben a tudatos és szándékos magatartás (méretlen vételezés, illetve arra alkalmassá tétel) eredményezi, hogy a beavatkozó azon tudat állapotban is van, hogy a sérülésmentes állapotot megváltoztatja (jelen esetben a plombát erőszakosan eltávolította és hamisra cserélte), függetlenül attól, hogy a felszereléskor külön tájékoztatták-e őt a sérülésmentes állapotról.

A Gesz 47. § (2) bekezdésben és annak nyomán a Törvényszéki ítéletben megfogalmazott törvényi tényállás és a perbeli történeti tényállás közötti lényeges különbség továbbá az is, hogy felperes nem pusztán a plomba sérülésére, azaz az eredeti plomba állagsérelmére hanem

a Gesz. 18.4. b) pontjában meghatározott „fogyasztásmérőn elhelyezett plomba megrongálására”, hamisra cserélésére hivatkozik. Tehát míg a Gesz. 47. § (2) bekezdése és a Gesz 18.4.a) pontja azt feltételezi, hogy a plomba eredeti, csak állagában sérült, addig a jelen esetben alkalmazandó Gesz 18.4.b) pontja azt feltételezi, hogy a beavatkozás a mérő méretlen vételezésre alkalmas állapotát idézte elő, azaz a plombát eltávolították, s ezt követően hamisra cserélték / visszahelyezték „háziilagosan”, de nem hatósági módon (azaz meghamisították, a plombálási mód megváltoztatásával).

A Törvényszék általi indokolás abban az esetben alkalmazható, amennyiben a szolgáltató, azaz az indítványozó a plomba sérülésére hivatkozik. Ez esetben az eddig kifejtettekre hivatkozunk a tekintetben, hogy a Gesz. 47. § (2) bekezdésnek tárgyi hatálya a jelen panasszal érintett jogvitára miért nem terjed ki, azaz hogy az indítványozó nem ezen körülményre hivatkozott, hanem a fogyasztásmérő hitelesítésének a meghamisítására, azáltal, hogy a hatóságilag elhelyezett hitelesítési plombát hamisra cserélték, a mérő belsejében süléseket okoztak a manipuláció során. Így tehát a hivatkozott rendelkezés nem alkalmazható, mivel nem az abban megjelölt tárgykörben adta elő jogi és ténybeli előadásait az indítványozó, azaz a Gesz. 47. § (2) bekezdésnek tárgyi hatálya a perre nem terjedt ki.

Annak ellenére, hogy a Gesz 47. § (2) bekezdésnek mind az időbeli mind a tárgyi hatálya hiányzott, a Törvényszék az indítványozó bizonyítási- terhét, illetve kötelezettségét ezen rendelkezés alapján határozta meg, s így az indítványozótól olyan tények bizonyítását várta volna el, amelynek a bizonyítására indítványozó nem lett volna köteles a Gesz. 47. § (2) bekezdésének figyelembe vétele hiányában. Figyelemmel arra, hogy indítványozó a Gesz 47. § (2) bekezdésben foglaltakat nem tudta bizonyítani, elvesztés lett, azonban amennyiben ezen tények bizonyítására nem lett volna köteles úgy pernyertes lehetett volna.

Az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga tehát akképpen sérült, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a jogállamiság alapelveinek figyelmen kívül hagyásával az első fokú ítéletet, mely elutasította a keresetet, helybenhagyta, ahelyett, hogy az indítványozó keresete szerinti módon kötelezte volna a perbeli alperest, ugyanis a II. fokú ítélethez egy mind időbeli mind tárgyi hatálytalan jogszabály alkalmazása vezetett. Ez által az indítványozó a perbe vitt igényét nem tudta érvényesíteni.

E körben hivatkozunk arra, hogy a Kúria eseti döntéseiben elvi éllel mondta ki, hogy a hitelesítési plombára vonatkozóan a Gesz. 18.5. pontja nem alkalmazható, azaz annak tárgyi hatálya az indítványozónak a perbe vitt kérelmére vonatkozó tényállásra annak tárgyi hatálya nem terjed ki, hiszen a hitelesítési plombákat az indítványozó nem adhatja át, mivel azokat nem ő helyezi el a mérőn, azokkal nem ő rendelkezik.

Indítványozó álláspontja az, hogy a jogállamiságra nem csak akkor lehet hivatkozni, ha a jogszabályt visszamenőleges hatállyal vagy nem elegendő felkészülési idővel alkalmazzák, hanem akkor is, ha az adott jogszabály tárgyi hatálya hiányzik, hiszen a jogalanyokat a jogállamiságból következően nem csak az a jog illeti meg, hogy velük szemben időbelileg hatályos és olyan jogszabályt alkalmazzanak a jogalkalmazó bíróságok amelynek alkalmazására ésszerű felkészülési idő állt rendelkezésre, hanem az is, hogy az alkalmazott jogszabály személyi hatálya és tárgyi hatálya is kiterjedjen a jogalanyra a bíróság előtti jogvitájára. Hiszen az ezzel ellentétes alkotmányjogi értelmezés azt eredményezheti, hogy a bíróságok adott esetben a villamos-energia szolgáltatókra vonatkozó jogszabályokat alkalmazza a gázipari-szolgáltatókra, vagy pl. a gázvezetékekre vonatkozó előírásokat

alkalmazza a gázmérőre vonatkozó esetekben is. A jogállamiság az indítványozó álláspontja szerint azt jelenti, hogy a bíróságok a jogalanyokkal minden tekintetben hatályos és érvényes jogszabályokat alkalmazzon.

Jelen esetben a Gesz 18.5. pontjának tárgyi hatálya a perbeli hitelesítési plombákra, illetőleg a felperes által érvényesített Gesz 18.4. c) pontja szerinti szabálytalan (méretlen) vételezési esetre nem terjedt ki, így az nem alkalmazható, ami pedig sérti az indítványozónak a jogállamisághoz fűződő alaptörvényben biztosított jogát, amely nem idegeníthető el az indítványozótól, akkor sem, ha a T. Alkotmánybíróság gyakorlata korábban más volt, tekintve hogy ezen alkotmánybírósági gyakorlat az alaptörvénynek a jogállamiság által biztosított elvét részben kiüresíti, és megengedi a rendes bíróságoknak a fent említett példák szerinti jogalkalmazást, amely egy jogállamban nem fogadható el.

A sérelmezett döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését:

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A hivatkozott alkotmányos jog értelmében mindenkinek joga van a tisztességes bírósági eljáráshoz, mely magában foglalja azt is, hogy a bíróságok nem hozhatnak kifejezetten contra legem döntést, azaz egy törvény által elfogadottnak tekintendő tény további bizonyítását nem követelheti meg a bíróság, hiszen ezáltal az eljáró bíróság az ezen törvényileg bizonyítottnak tekintendő tényre hivatkozó peres felet, megfosztja az ezen tényből eredő jogainak gyakorlásától.

A tisztességtelen eljárás tehát abban nyilvánul meg, hogy a bár a jogalkotó a polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. tv. 3. § (5) bekezdése** utolsó mondatában úgy rendelkezett, hogy nem kell a félnek azon tény bizonyítania állítása ellenérem, amely tény törvény vélelmez, vagy jogszabály úgy rendelkezik, hogy az adott tényt az ellenkező bizonyításig valónak kell tekinteni.

A perbeli esetben az indítványozó, mint felperes azt állította, hogy az alperes szabálytalanul vételezett, azaz szerződést szegett, s ez okból kötbér fizetési kötelezettsége keletkezett. Ez esetben a felperesnek bizonyítania kellett a szerződésszegést, amely szerződésszegés bizonyításához elengedhetetlen, hogy az alperes birtokába a perbeli fogyasztásmérő hitelesen kerüljön, azaz ezen tény eldöntése a pereldöntése kapcsán jelentős, az adott esetben perdöntő. A másodfokú (sérelmezett döntést hozó) bíróság úgy ítélte meg, hogy ezen tényt, azaz, hogy a mérőt az alperes hitelesen vette át a felperesnek a mérésügyi törvényben írt követelményeken túlmenően is bizonyítania kell, s mivel úgy ítélték meg, hogy ezen tényt a felperes nem tudta bizonyítani, a keresetet elutasították.

Ezen bizonyítási kötelezettséget azonban annak ellenére rótták az indítványozóra, hogy ezen tény, azaz hogy az alperes a perbeli fogyasztásmérőt hitelesen vette át **törvényileg vélelmezett volt az 1991. évi XLV. Tv. 13. § (3) bekezdése alapján**. E körben, azaz hogy a hiteles átadás miatt vélelmezett az utóbbi törvényi rendelkezés alapján, az eddigiekre hivatkozunk: A Hitelesítési bizonyítvány közokirat, mely a Pp. 195. §-a alapján a közokirat – ellenkező bizonyításig – hitelesen tanúsítja a benne foglalt tényeket. A Törvényszék ennek

ellenére mégis úgy értékelte, hogy a közokirattal szemben a felperesnek (!) bizonyítania kell a plombák és a mérő felszerelési hitelességét (a plomba sérülésmentességét). Megjegyzem a Törvényszéki ítélet teljesen helytelenül egybemossa a plomba sérülésmentességét a plomba hitelességével. Ezen érveléssel a Törvényszék jogszabály ellenesen kiüresíti a törvényi vélelmet és a közokirat fogalmát, mert így bármely közokirati tanúsítás csak és kizárólag a tanúsítás pillanatáig lenne hiteles, azt követően már nem. Ez a gondolatmenet és érvrendszer teljesen jogszabályellenes (Pp. és 1991. évi XLV tv.) és veszélyezteti a jogbiztonságot!

A Pp. és a mérésügyi törvény alapján a törvényi vélelemmel szemben van helye ellenbizonyításnak (és nem a vélelem megerősítésére), **a Törvényszék mégis a törvényi vélelemmel szembeni álláspontra helyezkedett bizonyítékok nélkül, s a a felperesnek róttta fel azt várva tőle, hogy a törvényi vélelemben foglaltakat bizonyítsa, annak ellenére, hogy a törvényi vélelemmel szembeni bizonyításnak lett volna csak helye, mely az alperesnek állt érdekében, így ez az Ő kötelezettsége lett volna! Mindez sértette a tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben foglalt jogát a felperesnek.**

A tisztességes eljáráshoz hozzátartozott volna, hogy egyrészt, azon tényeket, amiket a jogalkotó elfogadottnak tekint a bíróság nem teszi a továbbiakban vitássá, azok bizonyítását nem írja elő, illetőleg mivel megdönthető vélelemről van szó, az ellenkező tényre hivatkozót kötelezi a bizonyításra, másrészt hozzátartozott volna az is, hogy a vélelem mellőzésének részletes indokát adja, amelyet szintén elmulasztott a Törvényszék az indítványozónak a törvényi vélelemre való nyomatékos hivatkozása ellenére. Indokolásában a Hitelesítési bizonyítványhoz fűződő jogkövetkezményekre (1991. évi XLV. tv. 10. § (3) bekezdés) tért ki csupán, a hitelesítési bizonyítvány által bizonyított tényhez (hitelesítés megtörtént) azonban nem fűzött indokolást (1991. évi XLV. tv. 13. § (3) bekezdése), azaz, hogy azt miért hagyta figyelmen kívül.

Itt szeretnénk arra hivatkozni, hogy minden jogszabályt a józan észnek megfelelően kell alkalmazni, azaz a Gesz Gesz 47. § (2) bekezdés feltételeinek érvényesülésének elmaradása ellenére is bizonyított, hogy a mérőbe történt beavatkozás az alperesnél történt.

Indítványozó álláspontja szerint, a törvényben biztosított jogok figyelmen kívül hagyása a jogállamiság és a jogbiztonság elvét is sérti, hiszen az indítványozó egy olyan tényre hivatkozott, amely tény bizonyítottságát az ellenkező bizonyításig elfogadottnak kell tekinteni törvény alapján, s ennek ellenére további jogszabályi előírás hiányában a sérelmezett döntést hozó bíróság a szóban forgó tény további bizonyítását várta el, s annak sikertelensége okán utasította el az indítványozó keresetét.

E körben Indítványozó nem azt kéri a T. Alkotmánybíróságtól, hogy a bizonyítékokat mérlegelje felül, hanem hogy állapítsa meg, hogy a másodfokú bíróság tisztességtelenül járt el figyelemmel arra, hogy az indítványozótól megvonta a törvényben biztosított törvényi vélelem által biztosított jogát, hogy ne kelljen bizonyítsa a hiteles felszerelést külön a törvényi vélelmet megfogalmazó jogszabályban előírt követelmények teljesülésének igazolásán túl (hitelesítési bizonyítvány). A másodfokú bíróság az indítványozót a törvényi vélelemben biztosított jogától megfosztotta, mely tisztességtelen bírói eljárást eredményezett.

IV. JOGÁLLAMISÁG, TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG - CONTRA LEGEM

JOGALKALMAZÁS

AZ ÍTÉLET SÉRTI A B) CIKK (1) BEKEZDÉST ÉS XXIV. CIKKET

A jogállamiság Magyarországon megköveteli hogy a bíróságok a törvényeket betartsák, bár függetlenek, a jogszabályoknak így a törvényeknek alá vannak rendelve. Ez azt jelenti, hogy a bíróság a törvény előírásaival nem mehet szembe eljárása során. A jogállamiságot így kifejezetten sérti, hogy a bíróság a peres féltől elvárja, hogy a törvényileg vélelmezett tényeket maga bizonyítsa. A Törvényszék valójában ezt tette. Annak ellenére, hogy vélelmezett törvényileg az a körülmény, hogy a mérő a felszereléskor hiteles volt, a Törvényszék mégis elvárta a felperestől, hogy a mérő felszereléskori hiteles állapotát bizonyítsa. Azáltal, hogy a Gesz. 47. § (2) bekezdésben megfogalmazott körülmények bizonyítását várta el a Törvényszék a felperestől, lényegében ezt tette, hiszen a törvényi vélem beállításához ilyen feltételek megvalósítása nem szükséges, elég pusztán a hitelesítés tényének az igazolása. A tárgyi törvényi vélelem lényege tehát az, hogy a hitelesítés tényéhez azt a vélelmet fűzi, hogy mindaddig, amíg az ellenkezője nem bizonyított a mérőt úgy kell tekinteni, hogy nincs a mérést befolyásoló hibája (a plomba eltávolítása a joghatályos mérésre való alkalmasságot megszünteti, így a mérőnek mérést befolyásoló hibája keletkezik.)

Ennél fogva nem helytálló az sem, ha a hitelesítési bizonyítványhoz mint okirathoz fűződő önálló jogkövetkezményeket vizsgáljuk. Az okirat önmagában valójában csak a benne foglaltakat igazolja, azaz, hogy a benne foglalt mérőt hitelesítették, az a hitelesítés időpontjában a hitelesítés feltételeinek megfelelt. A jogalkotó azonban ezen túlhaladva a hitelesítés tényéhez további jogkövetkezményt kívánt fűzni azáltal, hogy ezen jogi tényhez törvényi vélelmet fűzött a mérésügyi törvényben.

A Törvényszék megsértette mind a jogállamiság, mint a tisztességes eljáráshoz való jogát a felperesnek azáltal, hogy megkívánta tőle a törvényi vélelemmel szemben (jogszabály), hogy annak fenn álltát a törvényben nem lévő körülmények bizonyításával igazolja. A törvényi vélelem beálltához ugyanis csak a hitelesítés tényének bizonyítása lenne szükséges, azonban a Törvényszék ennél sokkal többet várt el. Egy jogállamban egy ilyen mértékű contra legem jogalkalmazás nem megengedett, hiszen ezáltal a bíróság a már megfogalmazott törvény érvényesüléséhez további követelményeket támaszt, azaz maga a bíróság alkot ilyenformán jogot, amelyre az Alaptörvény szerint nincsen felhatalmazása.

V. JOGÁLLAMISÁG, JOGSZABÁLYI HIERARCHIA, A TÖRVÉNY PRIMÁTUSA A RENDELETTEL SZEMBEN

AZ ÍTÉLET SÉRTI A B) CIKK (1) BEKEZDÉST ÉS A 15. CIKK (4) BEKEZDÉST, S ÍGY A 28. CIKKET IS.

A jogállamiság különösen megköveteli azt, hogy az Alaptörvényben lefektetett jogszabályi hierarchiát a jogalkalmazó bíróságok is betartsák. A jogszabályi hierarchia szerint kormányrendelet törvénnyel nem lehet ellentétes.

Ez esetben meg kell válaszolni azt a kérdést, hogy két jogszabály mikor ellentétes egymással, figyelemmel arra is, hogy a végrehajtási rendeletek rendszerint a törvények általi szabályok részletszabályait is meghatározzák.

Álláspontunk szerint egy kormányrendelet akkor ellentétes egy törvénnyel, ha a rendeletben foglalt valamely rendelkezés egyrészről, a törvényben megállapított rendelkezés érvényesülését kizárja, avagy szűkíti. A végrehajtási rendelet természetesen az általa végrehajtott törvényben foglaltakat részletezi, azonban e körben két eset áll és állhat fenn kizárólag. Egyrészről a jogszabályok rendszertani értelmezése és a kormányrendelet meghozatalára felhatalmazó rendelkezésből az következik, hogy az adott végrehajtási rendelet kizárólag az általa végrehajtott törvény szabályait részletezheti tovább, másrészről pedig a részletszabályoknak a végrehajtandó törvény keretei között kell maradniuk.

A jelen esetben a Gesz. amely a gázellátásról szóló 2008. évi XL. tv-t (továbbiakban Get.) hajtja végre, kizárólag annak a végrehajtására szolgálhat, kizárólag annak keretei között tartalmazhat részletszabályokat. Ez esetben az összeütközés a Gesz. 47. § (2) bekezdése valamint a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdése között áll fenn akképpen, hogy a Gesz. a mérésügyi törvény rendelkezésének érvényesülését leszűkíti, hiszen a törvényben megfogalmazott vélelem beálltához a törvényben foglalt feltételeken túl további feltételek érvényesülését kívánja meg. Illetőleg a Törvényszék a Gesz rendelkezését így értelmezte és alkalmazta. Még ha részlet szabályokról is lehetne beszélni, ez esetben akkor sem érvényesülhet, mivel a Gesz nem a mérésügyi törvény végrehajtására kiadott rendelet, így az abban foglaltakat nem részletezheti tovább.

A felperesnek nyilvánvalóan a keresetének alátámasztására bizonyítania kell a kereseti tényállításait. Ez esetben bizonyításra szorul az, hogy az alperes szerződésszegő volt-e, ehhez szükséges a mérő, illetve a plomba életének időbeli vizsgálata az alperesi birtokba lépéshez viszonyítottan is. Nyilvánvalóan csak akkor lehet beszélni az alperes felelőségéről a mérő állapotában bekövetkezett változásért, amennyiben igazolt az, hogy az alperes a mérőt hitelesen vette át a felperestől. Ezen kérdés eldöntésére a felperes a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdésére hivatkozik, amely szerint figyelemmel a hitelesítés igazoltságára vélelmezett az, hogy az alperes hiteles mérőt kapott. Ehhez képest azonban a Törvényszék a Gesz. 47. § (2) bekezdésben foglaltak érvényesülésének bizonyítását is megkövetelte, azaz a törvénnyel ellentétesen kívánt kormányrendeletet alkalmazni.

A Gesz. 47. § (2) bekezdése mint rendeleti szintű jogszabály a mérésügyi törvénnyel ellentétes, így nem alkalmazható. E körben arra hivatkozunk, hogy a Gesz. (rendelet) ellentétes a mérésügyi törvénnyel, hiszen a mérésügyi törvény a hitelesség vélelmének beálltához a hitelesítés tényének igazolását követeli meg, míg a rendelet a hiteles felszerelés bizonyításához a sérülés mentes állapotról való tájékoztatást mint további követelményt is megköveteli, azaz szűkíti a törvény érvényesülését.

Az 1991. évi XLV. tv. 13. § (3) bekezdése:

A hitelesített mérőeszközt - az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy annak nincs a mérési eredményt befolyásoló hibája.

6.§ (2): *Joghatással járó mérést a mérési feladat elvégzésére alkalmas hiteles mérőeszközzel vagy használati etalonnal ellenőrzött mérőeszközzel kell végezni.*

A 127/1991 (X. 09.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés b) pontja:

*A mérőeszköz **hitelesítése** - függetlenül attól, hogy a mérőeszközt használták-e vagy sem - **hatályát veszti**, ha a hitelesítési törvényes **tanúsító jelet eltávolították**, vagy megsérült, vagy a hitelesítési bizonyítványt megváltoztatták.*

A fentiekből az következik, hogy a mérés csak hiteles mérővel történhet, melyet a hitelesítési tanúsító jel, vagy hitelesítési bizonyítvány bizonyít, **s ha a tanúsító jelet (plombát) eltávolítják a hitelesség érvényét veszti, azaz a mérő nem alkalmas joghatással járó mérésre, azaz mérést befolyásoló hiba keletkezik.** Így tehát az alperesnek kell bizonyítania a törvényi vélelemmel szemben, hogy a felszereléskor már nem volt hiteles a mérő, azaz a mérőn lévő plomba nem voltak hiteles. A hivatkozott jogszabályok együtt értelmezése törvényi vélelmet keletkeztet a felszereléskori hiteles állapot mellett.

A Törvényszéknek nem lett volna lehetősége arra, hogy a Gesz-ben foglaltak bizonyítottságát ellenőrizze, hiszen azok törvényi előírásokkal ellentétesek. Az Alaptörvény 28. cikke alapján tehát a Törvényszéknek a Gesz Gesz 47. § (2) bekezdésének alkalmazását mellőznie kellett volna

Alaptörvény

28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

15. cikk (4) A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.

Ez esetben tehát (a lentiekre is tekintettel) a Gesz Gesz 47. § (2) bekezdése alapján (mely egy fajta kötött bizonyítást ír elő) a felperesnek nem kell a benne foglaltakat bizonyítania, pusztán azt, hogy a mérő a felszereléskor hiteles volt.

A felperes a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdésére hivatkozik. Egyes ítéletek és Kúriai döntések utalnak arra, hogy a hitelesítési bizonyítvány csak a hitelesítés idejét igazolja a mérő hiteles állapotát, de a felszereléskori időpontra ez nem vonatkozik. E körben utalunk arra, hogy ez csak a hitelesítési bizonyítványra **mint okiratra** vonatkozik, azonban a **Mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdése ennél többet állapít meg.**

A mérésügyi törvény [13. § (3)] időbeli hatályt az ellenkező bizonyításig állítja fel a hiteles állapothoz fűződő vélelmet. Erre utal az is, hogy a hitelesítés hatálya 10 év, tehát a hitelesség nem vonatkozhat pusztán a hitelesítés időpontjához.

Kiemelendő az is, hogy a felperes által hivatkozott törvényi vélelem törvényi szinten szabályozott, míg a Gesz 47. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettség – mely a törvényi vélelem érvényesülését szűkíti, tehát azzal ellentétes – rendeleti szinten, mely tehát nem alkalmazható a törvényi szabályozással szemben a Jat. ide vonatkozó rendelkezései szerint!

A **törvényi vélelmet** a gázellátási törvény végrehajtási **rendelete nem írhatja felül**, még amennyiben az abban foglaltaknak nem is tett eleget a szolgáltató, annak nincs jogkövetkezménye, mivel ezen többlet kötelezettség ellentétes a törvényi előírásokkal. A törvényi szinten szabályozott **törvényi vélelem feltétele ugyanis mindössze a hitelesítési bizonyítvány**, melyet a rendeleti szintű szabályozás nem bővíthet ki, hiszen ezzel a törvényi érvényesülését szűkíti le. A Jat. 4. §-a előírja, hogy **„ha egy tárgykört törvény szabályoz, törvényben kell rendezni az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat.”** Ez tehát azt is jelenti, hogy a törvényi vélelem fenn álltát nem lehet kibővíteni rendeleti szinten, hiszen ezáltal magának a törvényi vélelemnek a **lényeges garanciái** lennének rendeleti szinten szabályozva!

A Mérésügyi törvény fent hivatkozott előírásai értelmében, amennyiben a hitelesítettség bizonyított, az adott mérőt úgy kell tekinteni, hogy nincs a mérést befolyásoló hibája. A hitelesítési plomba eltávolításával a korábban kifejtettek szerint a mérő hitelességét megszünteti, azaz a továbbiakban joghatályos mérésre nem szolgálhat a mérési adata, azaz mérést befolyásoló hiba keletkezik. Ezek alapján tehát a törvényi vélelem alapján a felszereléskor is hiteles plombával rendelkezőnek kell tekinteni azt a fogyasztásmérőt, amelyik bizonyítottan hitelesített, s az ellenkező állapotot nem bizonyítják. Amíg az ellenkezőt nem bizonyítják, mindvégig hitelesnek kell tekinteni a mérőt a hitelesítéstől a hitelesítési idő lejártáig, amely időtartamba beleesik a felszerelés időpontja is. Megjegyezzük, hogy a hitelesítés és a felszerelés között a törvényes határidő nem került túllépésre, ugyanis a A Mérésügyi tv. és a végrehajtására kiadott 127/1991 (X.9.) Kor. rendelet (5/A. §) szerint: „Kötelező hitelesítésű mérőeszköz a hitelesítés hatályán belüli, de legfeljebb 2 évesnél nem régebbi első hitelesítést tanúsító jellel vagy hitelesítési bizonyítvánnyal, illetve megfelelőségi nyilatkozattal vagy megfelelőségi tanúsítvánnyal hozható forgalomba.”

Mindezek alapján a 2009-ben hitelesített mérőórát jogszerűen hozta forgalomba és szerelte fel pár héttel később a felperes. Az óra tárolására semmilyen jogszabályi előírás nincs, ugyanakkor az zárt dobozban (**a lefolytatott tanúbizonyítás alapján**), a Gyártó által lezártan kerül tárolásra, s zárt rendszerben jut el a fogyasztóhoz, abba beavatkozni nem lehet.

Ezen törvényi vélelmet rögzítő törvényi rendelkezéssel a Gesz. 47. § (2) bekezdése azért ellentétes, mert a törvényi vélelem érvényesülését szűkíti, azaz a hiteles átadás körülményeinek bizonyítottságát a hitelesítés tényének igazolásán túl további körülmények bizonyításához köti. A törvényi vélelem érvényesülésének szűkülése az indítványozó álláspontja szerint ellentétet hoz létre, hiszen a kormányrendeletben foglaltak bizonyítása nélkül vitássá teszi a törvényi vélelemben foglalt tényt (melyet egyébként ellenkező bizonyításig elfogadottnak kell tekinteni), illetőleg a kormányrendelet ezáltal a törvényi vélelem érvényesülését gátolja meg, így tehát azzal ellentétes.

Röviden megjegyezzük, hogy ez esetben részletszabálynak, avagy végrehajtási szabálynak nem tekinthető a Gesz 47. § (2) bekezdése, mivel az nem a törvényi rendeletet előíró törvény végrehajtására lett meghozva, illetőleg nem a hitelesítés tényének bizonyítását részletezi, nem a hiteles mérés feltételeit részletei, s nem a törvényi vélelem keretei között mozog.

Ez esetben is az indítványozó joga akképpen sérült, ahogyan a fenti esetekben is, hogy a sérelmezett döntés a jogszabályi hierarchiába ütköző kormányrendeletre alapította a rendelkező részben foglaltakat.

A Gesz 47. § (2) bekezdésének a Törvényszék által levezetett érvelésének, illetve értelmezése **a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 283. § (2) bekezdésével is ellentétes, melyet vizsgálva kiemelendő körülmény az alkotmányosság vizsgálata során:**

Ptk. 283. § (2) A dolog átvétele során nem kell vizsgálni azokat a tulajdonságokat, amelyeknek a minőségét tanúsítják, illetőleg, amelyekre jótállás vonatkozik.

Mint már ismeretes felperes tanúsította a hitelesítési bizonyítvánnyal a mérő hitelességét, így annak további vizsgálata, illetve a felperes részéről való további igazolásának az elvárása ugyancsak contra legem jogalkalmazást jelent. Felperes e körben tudomásul veszi, hogy az alkotmányjogi panasz nem egy újabb jogorvoslati eljárás, hanem a támadott ítéletnek az Alaptörvénybe ütközésére lehet csupán hivatkozni. Ezen összeütközés jelen esetben megtörtént hiszen a felperes tényállítását törvényileg vélelmező rendelkezést figyelmen kívül hagyva a Törvényszék további követelményeket támasztott felperessel szemben, ráadásul burkoltan, de inkább nyíltan egy hatályban nem lévő a törvénnyel ellentétes kormányrendeletben foglaltakra való hivatkozással. Ez kifejezetten azt eredményezi, hogy a jogállamiságban bízó felperes az őt megillető jogait a Törvényszék félre toltta és más normák teljesítését várta el.

Amennyiben az lenne elfogadható hogy a Törvényszék a Gesz 47. § (2) bekezdésétől függetlenül vizsgálta a felszerelés körülményeit, annak dokumentáltságát, akkor pedig az lenne megállapítható, hogy bár a felperes minden jogszabályi előírást teljesített (hitelesített mérőt szerelt fel az alperesnél), a Törvényszék nem létező jogra alapítottan hozta meg az Ítéletét, hiszen olyan követelmények teljesítését várta el a felperestől, melyek követelmények betartási kötelezettségét sem szerződéses rendelkezés, sem jogszabály nem írta elő, ezen felül fizikailag is lehetetlen, hiszen a mérő felszerelésekor az Államilag elhelyezett plomba vizsgálatához szakértő és szakértői eszközök kellenének, melyekkel sem a fogyasztó, sem a felperes nem rendelkezik.

A fentieket összefoglalva az indítványozó jogai akképpen sérültek, hogy a sérelmezett döntés a Gesz 47. § (2) bekezdésén, a fenti alaptörvényi rendelkezésekbe ütköző módon alapult. Elsődlegesen, ezen pont tárgyi hatályának másodlagosan az időbeli hatályának hiányára hivatkozunk, harmadlagosan a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére, végül pedig arra, hogy olyan kormányrendeletet alkalmazott, amely törvénnyel ellentétes. Voltaképpen valamennyi hivatkozásunk a jogállamiságba ütközik.

Abban az esetben, ha a sérelmezett döntés nem vette volna figyelembe Gesz 47. § (2) bekezdését az indítványozó keresete megalapozott lehetett volna, hiszen a perben hivatkozott peren kívüli szakvéleményben foglaltakat az alperes nem vitatta, lényegében más kérdés nem is volt vitás csak a mérő hiteles állapotban való birtokba kerülése, amely az indítványozó szerint törvényileg vélelmezett, a Budapest Környéki Törvényszék szerint pedig bizonyításra szorul, mely az indítványozó álláspontja szerint a fentiekkel ellentétes, és sérti a Alaptörvényben biztosított jogait.

Sérti tehát az indítványozónak azon Alaptörvényben biztosított jogát, hogy egy bírósági eljárásban csak olyan jogszabályt alkalmazzon a bíróság, csak olyan jogszabály érvényesüljön, amely tárgyilag is hatályos, csak olyan kormányrendeletet, amely nem ellentétes törvénnyel, és ne kelljen az indítványozónak olyan tény bizonyítania, amely már

törvényileg elfogadottnak tekintendő, s ha mégis ezzel ellentétes döntés születik, az legyen indokolva.

A sérelmezett döntés a Gesz 47. § (2) bekezdésén alapult, annak ellenére, hogy az nem rendelkezett tárgyi hatállyal, ellentétes volt törvényi rendelkezéssel. S a másodfokú bíróság törvényileg vélelmezett tény további bizonyítását várta el Gesz 47. § (2) bekezdése alapján az indítványozótól. Ezen jogszabálynak az Alaptörvénnyel összhangban lévő alkalmazása a rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása melletti döntést eredményezett volna, s egyúttal a felperes keresete nem került volna elutasításra. A Gesz 47. § (2) bekezdésének az Alaptörvénnyel ellentétes alkalmazása tehát jelentősen érdemi kihatással volt a perbe vitt jog elbírálására.

Indítványozó álláspontja az, hogy az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése figyelemmel a B) cikk (1) bekezdésére is az indítványozónak biztosít alaptörvényben foglalt jogot, melyre alkotmányjogi panasz alapítható. Az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy rendelet törvénnyel nem lehet ellentétes, így ebből, valamint az Alaptörvény 28. cikkéből következően a törvénnyel ellentétes rendelet nem alkalmazható, hiszen az egyrészt a jogállamiságot sérti (mely elv alatt érteni kell azt is, hogy az állam jogszabályi hierarchiáját be kell tartani), másrészt az Alaptörvénynek a 15. cikk (4) bekezdésében foglalt nevesített előírását is sérti. Amennyiben az Alkotmánybíróság megengedné, hogy törvénybe ütköző rendeletet alkalmazzanak a bíróságok gyakorlatilag a teljes állami berendezkedés semmibe vételét engedné meg. Magyarország állami és jogszabály alkotási berendezkedése, rendszere úgy jött létre, hogy törvényt az országgyűlés hozhat, rendeletet pedig az egyes minisztériumok... stb. Erre épülve az Alaptörvény úgy rendelkezik, hogy törvénnyel kormányrendelet nem lehet ellentétes. Ha egy rendelet törvénnyel ellentétes rendelkezést tartalmaz, akkor az alaptörvény ellenes jogszabály, s így az nem is alkalmazható az adott jogvitában. Indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése kifejezetten biztosít számára jogot, még hozzá akképpen hogy vele szemben olyan rendelet ne lehessen alkalmazható, amely törvénnyel ellentétes, hiszen Indítványozó alappal bízik abban, hogy vele szemben csak az Alaptörvény által előírt jogszabályokat alkalmazzák. A T. Alkotmánybíróság ezzel ellentétes álláspontja a rendeletet alkotó szerveknek jelentős többlet jogokat biztosítana, miképpen a törvénnyel ellentétes és a bíróságok által végrehajtható rendeleteket alkotnának semmibe véve az országgyűlés által hozott törvényeket.

A jogállamiság megköveteli, hogy csak olyan jogszabályok legyenek érvényben illetve alkalmazásban amelyek az alaptörvénynek megfelelően lettek meghozva, így különösen a jogszabályi hierarchiának betartásával.

Minden a jelen ügyre vetítve akképpen jelenik meg, hogy az indítványozóval szemben a Gesz 18.5. pontját úgy alkalmazta a másodfokú bíróság, hogy az a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdésével ellentétes, hiszen annak érvényesülését szűkíti.

VI. JOGÁLLAMISÁG – VÉGREHAJTHATÓ RENDELKEZÉS

AZ ÍTÉLET SÉRTI A B. CIKK (1) BEKEZDÉST

DR. MEGYESI TIBOR EGYÉNI ÜGYVÉD
4026 Debrecen, Darabos u. 37.
Tel.: (20) 21 12101,
e-mail: drmegyesitibor@gmail.com

Akár a Gesz 47. § (2) bekezdése akár a Törvényszék szabad mérlegelése alapján vizsgáljuk is az Ítéletnek azon indokolását, - mely érdemben dönti el annak kimenetelét -, amely szerint a felperesnek igazolnia kellett volna a Gesz 47. § (2) bekezdése által megfogalmazottakat, megállapítható, hogy az Ítélet sérti a jogállamiságot, hiszen olyan körülmények teljesítését (nem azok bizonyítását) várta volna, amely teljesítés lehetetlen. (A lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződéses kikötés semmis.) Ez esetben nyilvánvalóan nem a Ptk. rendszerében mozogva érvelünk, az pusztán csak némiképp érzékelteti, hogy olyan kötelezettség teljesítését nem lehet jogszerűen elvárni, amely eleve végrehajthatatlan, eleve lehetetlen.

Felperes a T. Alkotmánybíróság előtt arra kíván utalni, hogy lehetetlen elvárás az, hogy a plombákat felperes a fogyasztóknak külön átadja, azok sérülésmentes, hiteles külsejéről a fogyasztónak tájékoztatást adjon. Ennek oka a hitelesítés jogintézményében található meg. A mérésügyi törvény szerint a hitelesítés három féleképpen történhet:

Mérésügyi törvény 6. §

(3) Hiteles az a mérőeszköz

a) amelyet a mérésügyi szerv hitelesített,

b) amelynek külföldi hitelesítését a mérésügyi szerv első belföldi hitelesítésként elismerte.

(4) A közösségi típusvizsgálaton, közösségi első hitelesítésen vagy közösségi egyedi hitelesítésen az Európai Unió bármely tagországában megfelelt mérőeszköz e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek alkalmazásában hitelesnek minősül, és belföldi forgalomba hozatala után rá a hiteles mérőeszközökre vonatkozó jogkövetkezményeket kell alkalmazni, ideértve a belföldi időszakos és javítás utáni hitelesítési kötelezettséget is.

Mindegyik fordulatra igaz, hogy a hitelesítést, illetve a plomba elhelyezését nem a közüzemi szolgáltató végzi, hanem egy független harmadik személy. Jelen esetben a hitelesítést a Mérésügyi Hivatal végezte, a hitelesítésről okiratot állított ki. **Ezen tény egyáltalán nem volt vitatott.** Fontos körülmény továbbá, hogy jelen esetben nem a plomba rajzolata volt a kérdéses, hanem annak elhelyezési, rögzítési módja! Ez azt eredményezi, hogy eredeti plomba esetén sem észlelhető az eltérés szabad szemmel (csak szakértői tudás birtokában és szakértői eszközökkel). Mind a fogyasztó, mind a szolgáltató csak és kizárólag az Állami Tanúsító jelek sérülésmentességét tudja csak szemrevételezni. Másrészről, a hiteles átadásról a felperes nem állíthat ki okiratot, hiszen a sem a felperes sem az alperes nem tanúsíthatja a mérő hitelességét saját nyilatkozatával, ezt csak az Állami közhatalmat e körben gyakorolni jogosult, a hitelesítésre jogosult jogalany teheti meg! A Törvényszék nyilvánvalóan a hitelességről való tájékoztatást hiányolta, s nem a sérülésmentes külsőről való tájékoztatást, hiszen a felperes keresete arról szólt, hogy a mérő a leszereléskor már nem volt hiteles (a plombát kicserélték, s nem megsértették), a belsejében sérülések keletkeztek. Mindebből kifolyólag a Törvényszék mind jogilag, mind fizikailag lehetetlen bizonyításra kötelezte a felperest, melynek nyilvánvaló eredménytelensége miatt annak jogkövetkezményeit viselnie kellett, azaz keresetét elutasította a Törvényszék, mely ismét csak megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított jogát.

A fentieket erősíti meg a csatolt kúriai ítéletek. A jogállamiság megköveteli azt is, hogy csak olyan jogszabályok kerüljenek alkalmazásra, melyek objektíve teljesíthetőek a jogalkalmazó jogalanyok részéről. Jelen esetben ez nem érvényesül a fentiek alapján. A jogállamiság elvéből fakadóan ha egy jogszabály bár rendelkezik valamennyi hatállyal, annak

DR. MEGYESI TIBOR EGYÉNI ÜGYVÉD

4026 Debrecen, Darabos u. 37.

Tel.: (20) 2132101,

e-mail: drmegyesitibor@gmail.com

alkalmazására kellő idő állt rendelkezésre, azt érvényesen került meghozatalra a jogszabályi hierarchiát is figyelembe véve, de olyan rendelkezést tartalmaz, amely objektíve végrehajthatatlan, úgy az a jogszabály figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkére is sérti a jogállamiságot. Ahogyan az ésszerű felkészülési idő biztosításának is feltétele, hogy az adott idő elegendő legyen a jogszabály objektív teljesíthetőségére, a jogállamiság azt is megköveteli, hogy a jogszabályokban előírt kötelezettségek, melyek elmulasztása akár egyéb jogok igények érvényesíthetlenségét eredményezik, olyanok legyenek, melyek **objektíve teljesíthetők**. Amint azt fent indítványozó és a Kúria a csatolt ítéletekben kifejti, a Gesz 18.5. pontja a hitelesítési plombák tekintetében ezen követelményt mellőzi. A Gesz 18.5. pontjának indítványozó nem tud megfelelni semmilyen módon, mely objektív körülmény, így az Alaptörvény 28. cikkének és a B) cikk (1) bekezdésének figyelembevételével az nem alkalmazható az indítványozó tekintetében. Itt térünk ki arra, hogy az Alaptörvény 28. cikke biztosít jogot az indítványozónak oly módon, hogy követelhesse, hogy a bíróságok annak betartásával értelmezzék a jogszabályokat, ily módon tehát azt, hogy elvárhassa hogy a bíróságok észleljék, ha egy jogszabály objektíve teljesíthetetlen, és arra ne alapítson kötelezettséget, mivel az ilyen jogszabály a józan észnek, a közjónak és az alaptörvényben biztosított jogállamiságnak nem felel meg. A jelen ügyre vonatkozóan a Kúria meg is fogalmazta, hogy a Gesz 18.5. pontja csak a szolgáltató (indítványozó) által alkalmazott műanyag (a mérő kötéseire felhelyezett) plombákra vonatkozóan alkalmazható, mely értelmezés ilyen formán figyelemmel van arra, hogy azt kell feltételezni egy jogszabály értelmezésekor, hogy az a józan észnek megfelelő gazdaságos célt szolgál, hiszen csak az indítványozó hatalmában álló plombák tekintetében támaszt kötelezettséget az indítványozóra, míg a szolgáltató hatalmán kívül álló hitelesítési plomba tekintetében ilyen kötelezettséget nem támaszt.

VII. AZ ÍTÉLET BIZONYÍTÉK- ÉS IRATELLENESÉGE, A BIZONYÍTÉKOK MÉRLEGELÉSE AZ ALAPTÖRVÉNY XXVIII. CIKK (1) BEK.-E FÉNYÉBEN

Az alaptörvény XXVIII. cikk (1) bek.-e biztosítja a jogalanyok számára a tisztességes eljáráshoz való jogot:

XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Eljárása során a Törvényszék azt kívánta meg a felperestől, hogy „a perben bemutassa azokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az OMH plombáknak az alperes birtokába kerüléskori számát, állapotát és sérülésmentességét igazolják” (Ítélet 8. oldal 2. bekezdés). A Törvényszék azonban eljárása során – a tisztességes eljáráshoz való jogba ütköző módon – teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az alábbiakat:

- az OMH plombáknak az alperes birtokába kerüléskori számát a Hitelesítési bizonyítvány igazolta
- állapotát és sérülésmentességét az alperes által is aláírt, a sérülésmentességet igazoló Felszerelési munkautalvány és az alperes perbeli nyilatkozata is igazolta (bontatlan doboz)

És ezen tényeket nem befolyásolta az, hogy a munkautalvány a Gesz 47. § (2) bekezdésében foglaltakat nem tartalmazta, mivel a munkautalvány az indítványozó tevékenységét dokumentálta és nem a hitelesítést végző Mérésügyi Hivatalét.

Mindenképp kiemelést igényel még egyszer azon körülmény a fentiek fényében, hogy perbeli plomba plombajele megegyezett a hiteles plombáéval, de annak elhelyezése eltért a hatósági módtól (ragasztott volt). Az is kiemelést igényel, hogy a plomba rajzolata sértetlen volt a leszereléskor. De: szakértői tudás és eszközök, módszerek nélkül szabad szemmel a hamisítást észlelni sem a fogyasztónak, sem a felperesnek nem állt volna módjában, így a Törvényszék által elvárt plomba szemrevételezés nem hozott volna eredményt, hiszen a hiteles rajzolat (etalon lenyomat) titkos, s szakértői vizsgálat nélkül nem megállapítható a különbség. A hiteles állapothoz fűződő vélelem beállt a mérésügyi törvény 10. § és 13. §-a alapján, így az független a fogyasztó tudattartalmától, azaz a Törvényszék által a Gesz 47. § (2) bekezdés alapján vizsgált tájékoztatási kötelezettség teljesítése vagy elmulasztása független annak megítélésétől, hogy a mérőt hiteles plombával vagy hiteles állapotban szerelték-e fel.

VIII. ÖSSZEFOGLALÁS

A Indítványozó állítja, hogy sérültek az Alaptörvényben biztosított jogai:

- A jogállamiságba ütközően az indítványozót érintő perben tárgyilag hatálytalan jogszabályt alkalmaztak;
- A jogállamiságba ütközően az indítványozó által állított azon tény bizonyításának elmaradását rótták az indítványozó hátrányára, amely tény elfogadottságát törvény már biztosította;
- A tisztességes eljáráshoz való jogba ütközően az indítványozó által állított azon tény bizonyításának elmaradását rótták az indítványozó hátrányára, amely tény elfogadottságát törvény már biztosította;
- A jogállamiságba ütközően olyan kormányrendeletet alkalmazott a másodfokú bíróság, amely törvénnyel ellentétes, s így annak alkalmazása, érvényre juttatása ellentétes az Alaptörvény 15. cik (4) bekezdésével.
- A másodfokú bíróság a Tisztességes eljáráshoz való jogba ütköző módon a rendelkezésre álló bizonyítékokat, bírói gyakorlatot, a felperes törvényi vélelemre vonatkozó érvelését teljes mértékben figyelmen kívül hagyta (gyakorlatilag indokolás nélkül) a döntése meghozatalakor.

Az indítványozót a fenti Alaptörvényben biztosított jogok megilletik egy jogállamban, azaz, hogy csak olyan jogszabályt alkalmazzanak vele szemben, illetve az őt érintő peres eljárásban, amely az Alaptörvénnyel összhangban áll, s csak olyan eljárás szerint járjanak el az ügyében amely tisztességes.

A jogállamiság elvéből következően nem lehet olyan jogszabályt alkalmazni, amely alkalmazása, érvényesülése még nem biztosított. Csak olyan jogszabály alkalmazható, amely érvényesen került meghozatalra, illeszkedik a jogszabályi hierarchiába, és tárgyilag is hatályos. Ez esetben a Gesz 47. § (2) bekezdésének érvényes meghozatala nem vitás, azonban annak tárgyi hatálya miatt nem alkalmazható, illetve a fenti kormányrendeleti előírásnak a jogszabályi hierarchiába ütközősége is megállapítható. Egy jogállamban a jogalanyok arra számítanak, hogy velük szemben csak az utóbbiaknak megfelelő jogszabály kerül

alkalmazásra, s annak megfelelően igyekeznek jogkövetőek lenni. Ugyanígy igaz, hogy a jogalanyok a magatartásukat a jogszabályok alapján igyekeznek kialakítani, így ha egy törvény számára valamely tény elfogadottsága mellett vélelmet állít fel, úgy ezen tény bizonyítási kötelezettségére mint lehetőségére nem számít, csak a vélelem érvényesüléséhez szükséges körülményeknek igyekszik megfelelni, s ennek megfelelően alakítja ki szerződéses jogviszonyait is. Egy jogállami berendezkedés esetén elvárható, hogy a bíróságok ne a törvényi rendelkezéseket felülírva, saját jogértelmezést „kreálva” járjanak el. A törvényi vélelmek gyakorlatilag egy fajta alanyi jogot keletkeztetnek, azaz az így vélelmezett tényeket egy jogállamban csak megfelelően kiosztott bizonyítás teher mellett és csak megfelelő bizonyítás esetén lehet vitássá tenni, ellenkező esetben nem. A másodfokú bíróság ennek ellenére vitássá tett olyan tény, amely vélelmezett volt, s amely ellenkezőjének a bizonyítása nem történt meg. A tisztességes eljáráshoz mindenképpen hozzátartozik, hogyha a bíróság ilyen formán contra legem határoz, annak kellő indokát adja és a bizonyításra a félnek lehetőséget adjon, mely azonban a sérelmezett másodfokú eljárásban szintén nem történt meg.

A jogszabályi hierarchia egy fajta garanciát jelent. A törvényeket az országgyűlés hozza, mely országgyűlést a nép választja, s így a felhatalmazást az országgyűlésnek adja a jogalkotásra. Ennek megfelelően bár az országgyűlésen belül létrehozott kormány is alkothat jogszabályt, azonban mivel a kormány felelősséggel tartozik az országgyűlésnek, az általa hozott jogszabályok sem lehetnek ellentétesek az országgyűlés által hozott törvényekkel. Alkotmányos érdek fűződik ahhoz tehát (melyet az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése rögzít is szó szerint), hogy a kormányrendelet ne legyen ellentétes törvénnyel, azaz egy jogállamban az ezen alkotmányos előírással ellentétes jogszabályok nem alkalmazhatók. A jogállamiságot Alaptörvény valamennyi jogalanynak biztosítja, hiszen jogok és kötelezettségek, csak az Alaptörvénnyel összhangban meghozott jogszabályokból keletkezhetnek, s csak az Alaptörvénnyel összhangban álló bírói döntés zárhat le egy jogvitát.

A sérelmezett döntés részben, olyan jogszabály alapján tekintette megalapozatlannak az indítványozó keresetét, amely a jogállamiságnak nem felelt meg, illetőleg ezen Alaptörvényben rögzített rendelkezésbe ütközően írt elő törvény által elfogadottnak tekintendő tény bizonyítására kötelezettséget, mely a jogállamiság mellett a tisztességes eljáráshoz való jogot is sérti. Mindezekre az indítványozó a peres eljárásokban hivatkozott, azonban ezek figyelmen kívül hagyását a bíróság nem indokolta, mellyel szintén az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát sértette, így még csak magyarázatot sem kapott. A tisztességes eljárás tekintetében a peres felek joggal számítanak a jogállamiság betartására. Ez esetben jelentős kérdés a bizonyítás irányának a meghatározása, s annak, hogy az adott tényt kinek kell bizonyítania. Tekintettel arra, hogy ez esetben egy olyan tényről van szó, melynek valósnak való elfogadottságát (az ellenkező bizonyításig) törvény biztosítja, ha ezt a bíróság figyelmen kívül hagyva mégis kötelezettséget ír elő a bizonyításra, azzal tisztességtelenül jár el, hiszen ezáltal a peres egyensúlyt felborítja s egy az indítványozónak biztosított jogot elvon tőle, mellyel a másik felet, az alperest jogtalan előnyhöz juttatja. Ez esetben valójában a tisztességes eljáráshoz és a jogállamiság együttes megsértéséről van szó. A sérelmezett döntést hozó bíróság nem pusztán egy anyagi jogot sértett meg, hanem az indítványozó törvényben biztosított eljárásbeli jogát sértette meg, amely jog ugyanakkor kihatással van az indítványozó több éves gyakorlatára. Azáltal, hogy a bíróság a szóban forgó törvényi vélelemben biztosított jogot elvonta az indítványozótól, a jogállamiságot súlyosan megsértette, hiszen a jogalkotó által biztosított jogot (a törvényi vélelemben rögzített tény elfogadására irányuló kötelezettség valamennyi jogalany számára) az indítványozótól elvonta, s annak visszaszerzését az indítványozó bizonyítási sikerétől tette függővé. Egy jogállamban

nem érvényesülhet olyan bírói döntés, amely a törvényben biztosított jogok érvényesülését függővé teszi. Nem tisztességes az az eljárás, amely a bizonyítás menetét akképpen határozza meg, hogy figyelmen kívül hagyja valamely tény tekintetében a törvényi vélelmeket. Nem tisztességes az az eljárás, melyben a bizonyítási teher törvényi vélelem által felállított tény bizonyítását várja el. Végül pedig nem tisztességes az az eljárás, ahol a bizonyítékokat – indokolás nélkül – figyelmen kívül hagyják.

A fentiek fényében az indítványozó ügyében olyan bírói döntés született, amely a fentiek szerinti módon Alaptörvénybe ütközik, s ez vezetett a felperesi kereset elutasításához.

IX. A FENTIEKNEK AZ ÍTÉLETET ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEGE

Amennyiben a T. Alkotmánybíróság elfogadja az indítványozó azon álláspontját, hogy a Törvényszék tévesen határozta meg a felperes által bizonyítandó tények körét (Gesz 47. § (2) bekezdésének tartalma), s hogy contra legem hagyta figyelmen kívül a mérésügyi törvény 13. § (3) bekezdésében foglalt törvényi vélelmet, azaz a Törvényszék megsértette a fent hivatkozott Alaptörvényben foglalt rendelkezéseket, megállapíthatóvá válik az is, hogy a felperes keresete megalapozott, azaz nincs helye a Törvényszéknek ellenkező döntést kell hoznia.

X. JOGORVOSLAT

A felperes kereseti követelése a 540.000.- Ft. és járulékainak megfizetésére irányult. Felperes keresete első fokon elutasításra került, mely ellen felperes fellebbezéssel élt. A Törvényszék jogerős Ítéletével az első fokú ítéletet megváltoztatva az indítványozó keresetét elutasította. A Pp. 271. § (2) bekezdése és a (4) bekezdése alapján az Ítélet elleni felülvizsgálat kizárt. Az ügyben tehát felperes a jogorvoslati lehetőségeit a Pp. lehetőségeihez képest kimerítette. Felülvizsgálati, illetve perújítási eljárás nincs folyamatban. Előbbi a Pp. szerint kizárt, utóbbira pedig nincs lehetőség, a felperesnek nem áll rendelkezésre egy esetleges perújítási eljárásban hivatkozható újabb bizonyítéka, avagy tényelőadása.

Fentiekre tekintettel a T. Alkotmánybíróság hatásköre és illetékessége az Abtv. 27. §-án alapul.

Indítványozó nem kéri az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozatalát.

Kelt: Debrecen, 2019. július 12.

Mellékletek:

- 1.: Ügyvédi meghatalmazás
- 2.: A Kúria Kpkf.VI.37.625/2018/8. sz. ítélete
- 3.: A Kúria Kpkf.VI.37.686/2018/4. sz. ítélete

Tisztelettel:

Dr. Megyesi Tibor ügyvéd

DR. MEGYESI TIBOR EGYÉNI ÜGYVÉD
4026 Debrecen, Darabos u. 37.
Tel.: (20) 2142401,
e-mail: drmegyesitibor@gmail.com

Megyesi Tibor ügyvéd
Darabos u. 37.
4026 Debrecen
Tel.: (20) 2142401
E-mail: drmegyesitibor@gmail.com
1004003

